

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2020-07-07
Besvaras senast
2020-07-21

Till justitie- och migrationsminister Morgan Johansson (S)

2019/20:1750 Åtgärder mot djurrättsextremism

Den 11 april 2018 ställde undertecknad en fråga till justitieminister Morgan Johansson om vilka åtgärder han tänkte vidta för att komma till rätta med problemet om hur svenska bönder utsätts för hat och attacker. Bakom frågan fanns en enkätundersökning, gjord av Landja Marknadsanalys på uppdrag av Lantbrukarnas Riksförbund (LRF), som visade att var fjärde lantbrukare i Sverige var rädd att utsättas för brott. Bönder vågade inte berätta att de var djurägare av rädsla för att utsättas för brott eller hat i sociala medier.

”De ville låsa in mig i källaren och skicka mig till slakt”, vittnade en bonde om. En annan berättade om hur sonen blev upprörd och trakasserad av flera personer som ville att hans mamma skulle sluta med sitt lantbruk och konvertera till veganism. Uppringarna meddelade att de hade kollat upp var barnen gick i skolan och var de bodde. När bönderna polisanmälde hoten föreslog polisen att de drabbade skulle stänga ned sina egna Facebooksidor, och anmälningarna lades sedan ned i brist på bevis.

Justitieministerns svar på frågan var att peka på att regeringen ”aviserat en historisk satsning på Polismyndigheten”, att en lagändring som ”ger ett bättre skydd mot exempelvis ofredande på internet” trätt i kraft, att minimistraffet för grovt olaga hot hade höjts året innan och att regeringen lämnat förslag om ändringar i straffbestämmelsen om olaga hot.

Justitieministern skrev att ”regeringen har således vidtagit ett antal åtgärder för att den typ av brott som bland annat lantbrukare utsätts för ska hanteras effektivt av rättsväsendet, både avseende lagstiftning och resurser”.

Därmed verkade justitieministern nöjd. Men sedan dess har det tyvärr blivit sämre, vilket visar att regeringen och justitieministern misslyckats. Sedan jag ställde frågan har nämligen antalet bönder som utsätts för brott av djurrättsextremister fördubblats sedan 2018, från 2 till 4 procent. Det visar en undersökning som LRF presenterade tidigare i år.

Framför allt gällde ökningen olaga intrång. Näst vanligast var hot via telefon, mejl, brev och sociala medier. Samtidigt svarar hela 26 procent att man inte vågar berätta för andra att man är bonde av rädsla för att bli utsatt för hot från djurrättsextremister.

Först i maj i år, efter nya påtryckningar från LRF, kom beskedet att en enskild tjänsteman på Justitiedepartementet tillsatts med uppdrag att börja se över straffbestämmelserna för brottet olaga intrång. I en intervju med TT meddelade Morgan Johansson att man bland annat vill utreda om en gårdsplan kan likställas med en byggnad.

Enligt LRF:s ordförande Palle Borgström krävs dock mer för att komma till rätta med djurrättsextremisternas övriga kriminella handlingar, såsom hoten och trakasserier mot bönderna. En sak som han pekar på är att polisen borde arbeta på liknande samordnade sätt i hela landet vad gäller militanta extremister. I Västsverige har man samordnat arbetet mot djurrättsbrott, vilket varit en lyckad strategi.

En annan sak är att granska varifrån de kriminella får sin finansiering. Enligt LRF:s ordförande får de ibland statliga bidrag genom olika organisationer med vegansk inriktning.

Det är ju riktigt illa att staten, genom vårdslöshet i sin bidragshantering, finansierar kriminella våldselement samtidigt som justitieministern hävdar att man vill bekämpa kriminaliteten. Det kan, med rätta, upplevas som rent hyckleri.

Trots justitieministerns löften för två år sedan har alltså inte mycket hänt. Tvärtom går det åt fel håll. I min fråga från april 2018 skrev jag att ”det är uppenbart att rättssamhället har kapitulerat även på detta område i brist på tillräckliga resurser”.

Undertecknad har också i en fråga till justitieministern den 30 juni i år undrat vilka åtgärder ministern avser att vidta för att komma till rätta med trakasserier från våldsbejakande extremister som riktas mot butiksägare. Detta efter att butiksägare utsatts för hot och trakasserier från djurrättsaktivister, vilka kunnat fortsätta utan att polisen ingripit.

I en ledare i GP skriver Håkan Boström, efter att Center mot våldsbejakande extremism (CVE) i en rapport har undersökt det som benämns som den våldsbejakande djurrättsmiljö, följande: ”Det här är en terrorverksamhet som samhället skulle kunna få bukt med om viljan fanns. Det bör den göra. Enbart i ett starkt samhälle kan utsatta människor känna sig trygga.”

Viljan tycks inte riktigt finnas. Justitieministern har som sagt det yttersta ansvaret, och de tidigare åtgärder han har hänvisat till har uppenbarligen inte varit tillräckligt framgångsrika. Minst sagt.

Med anledning av detta vill jag fråga justitie- och migrationsminister Morgan Johansson:

Avser ministern att vidta ytterligare åtgärder för att komma till rätta med djurrättsextremisternas kriminella handlingar, till exempel en granskning av finansieringen?

.....

Björn Söder (SD)

Överlämnas enligt uppdrag

Ann Larsson